

عنوان مقاله:

بازخوانی آرای پوپولیستی از منظر فقه سیاسی شیعه

محل انتشار:

فصلنامه اندیشه سیاسی در اسلام، دوره 10، شماره 37 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

فاطمه فلاح تفتی - استادیار گروه فقه و حقوق اسلامی، عضو هیات علمی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، جمهوری اسلامی ایران

خلاصه مقاله:

پوپولیسم یک ایدئولوژی یا یک استراتژی سیاسی است که در آن نظر عموم مردم بر تمامی سازوکارهای جامعه ارجحیت دارد و با مفهوم مردم سالاری و مردم گرایی مدنظر اسلام تفاوت اساسی دارد. در بسیاری از جوامع، رواج سیاست های پوپولیستی به شیوه ای غلط، منجر به آن شده است که مردم به راحتی مصالح بلندمدتشان را فدای دستاوردهای کوتاه مدت کنند و در صورت برآورده نشدن مطالباتشان، بی اعتمادی نسبت به دولت و اصل نظام ایجاد می شود. این مقاله به شیوه توصیفی تحلیلی پاسخگوی این پرسش است که نظریه های فقه سیاسی نسبت به پوپولیسم گرایی چه دیدگاهی دارند و آیا اساساً از منظر فقه سیاسی، حاکمان و دولتمردان یک حکومت دینی می توانند به سیاست های پوپولیستی روی آورند. یافته های پژوهش بیانگر آن است که شاخصه های اصلی پوپولیسم که عبارت است از: تکیه بر ناآگاهی توده های جامعه، جلب پشتیبانی با توسل به وعده های کلی و مبهم، اقدامات مستقل از نهادها و احزاب و عوام فریبی، به شدت مورد نهي فقه سیاسی اسلام است و علاوه بر حرمت تکلیفی، اشخاصی که این سیاست ها را دنبال می کنند نیز ضامن بوده و باید جبران خسارت کنند.

کلمات کلیدی:

عوام گرایی، مردم گرایی، پوپولیسم، فقه، فقه سیاسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2035945>

